

НАПРЕД КЪМ СЛЕДВАЩАТА МИСИЯ

Милена Маринова-Димитрова

Средно училище „Бачо Киро“ – Павликени

Резюме. Днес най-голямото предизвикателство пред образователната система е начинът, по който учим. Затова ни трябва много по-добри методи да развиваме и превръщаме в навик ключовите житейски умения, или както още се наричат „уменията на XXI век“ (решаване на проблеми, креативност, работа в екип, общуване, инициативност, лидерство, адаптивност и др.). Един успешен начин да се случва това, е проектно базираното обучение. Мисиите, които са част от метода „Дизайн мислене“, са новаторски начин на провеждането му. Ето защо през учебната 2020/2021 година в СУ „Бачо Киро“ – гр. Павликени, като част от проект, с който училището е одобрено за иновативно, се използва този метод. „Дизайн мисленето“ е процес, който може да се приложи към всичко, което трябва да се произведе, създаде или реши. С него малките ученици организират информация и идеи по-добре, вникват по-ясно в гледната точка на други хора и разбират по-ясно проблемите им, успяват да формулират точно предизвикателствата, да измислят по-креативни идеи и да намират бързи начини да ги изпробват на практика. С всяка реализирана дейност или проект с „Дизайн мислене“ те научават, че могат заедно в екип да посрещат непознати предизвикателства и да откриват нови решения. За една учебна година мисиите са седем на брой. Те се реализират в пет последователни дни по 2 часа на ден всеки месец. Благодарение на създателите от Red Paper Plane учениците бяха архитекти, космонавти и откриватели. Предстои им да са еколози, пътешественици, метеоролози и автомобилни дизайнери. Всички заедно – ученици, учители и родители, поехме на едно невероятно пътешествие на крилата на червения хартиен самолет, за да може възпитаниците на СУ „Бачо Киро“ – гр. Павликени, да са щастливи и успешни в XXI век.

Ключови думи: умения на XXI век; проектно базирано обучение, мисии; метод „Дизайн мислене“; непознати предизвикателства; нови решения; практика; работа в екип; успех

Програма „Дизайн шампиони“ на Red Paper Plane е една от иновациите, която прилагат през тази учебна година началните учители на гимназията, реализирайки проекта „Учениците на СУ „Бачо Киро“ – гр. Павликени – щастливи и успешни в XXI век“, с който училището бе одобрено за иновативно.

Чрез тази иновация се развиват четивната, математическата и научната грамотност, критическото мислене, комуникационните умения и емоционалната интелигентност на учениците от I и II клас. Децата се учат да работят в екип, и се справят заедно с различни предизвикателства.

Програмата „Дизайн шампиони“ е българска и е най-успешната програма за проектно базирано обучение в страната. Тя прилага метод за креативно решаване на проблеми, чрез който стимулираме най-важното качество в днешния свят – постоянно да променяш средата около себе си, като я подобряваш, воден от емпатия към хората, любопитство и творческа увереност.

С програмата „Дизайн шампиони“ малките ученици организират информация и идеи по-добре, вникват по-ясно в гледната точка на други хора и разбират по-добре проблемите им, успяват да формулират ясно предизвикателства, да измислят по-креативни идеи и да намират бързи начини да ги изпробват на практика. С всеки изпълнен проект, който създателите наричат мисия, малките шампиони научават, че могат заедно, в екип да посрещат непознати предизвикателства, да създават нови решения, и свикват, че има процес, който им съдейства. Дизайн мисленето е създадено в Университета „Станфорд“ и ни дава процес в няколко основни стъпки, който използва богат набор от различни техники и инструменти, които създателите на Програмата са структурирали в интригуващи мисии с разнообразни и ангажиращи за децата теми от реалния ни живот (мисия „Архитект“, мисия „Еколог“, мисия „Парк дизайнер“, мисия „Ветеринар“). Целта на всяка мисия е екипите да намерят решението на поставеното предизвикателство, да потърсят интересни идеи, да изградят обща визия и да създадат бързо макет, който да тестват и представят. Така се получава качествена обратна връзка и се извличат полезни изводи от самостоятелната и от екипната работа.

Мисиите се състоят от три основни етапа: опознаване, избиране, създаване. В първата фаза учениците се запознават с предизвикателството на мисията, навлизат в темата и научават повече за професията – нейния свят, типични термини и изрази, трудностите, които среща, предизвикателствата ѝ днес. Във втора фаза те систематизират и осмислят намереното от тях в предходния етап. Извеждат водещите елементи в своето проучване. Крайната цел е да определят една посока, която да ги води напред и да им помогне да разрешат предизвикателството. Учениците влизат в любимата си трета фаза на мисията – създаването на прототипите и изпробването им на практика. Това могат да са макети от подръчни материали, рисунки, скици, ролева игра, сториборд – всичко, което ни помага да покажем идеята си бързо, да я изпробваме с други хора и да съберем обратна връзка дали вървим в правилната посока. Идва и много важният момент във всеки дизайн процес – да се обобщи мисията, да се поговори за пътя, по който се е стигнало дотук, кое е можело да се получи по-добре и какво са научили.

Мисиите от програма „Дизайн шампиони“ се реализират в пет последователни дни по 2 часа на ден всеки месец от учебната година в часовете за занимания по интереси (общо в 7 паралелки на I и II клас). Те са общо 7 за цялата учебна година. До момента най-малките бачокировци бяха архитекти и създадоха макети на собствени сгради в Ню Йорк. Летяха в Космоса с построени от тях летателни апарати, като изследваха живота на различни планети. Покориха и Арктика с направен от тях кораб, ледоразбивач и подводница, наблюдавайки и заснемайки живота на семейство бели мечки, изкачвайки ледници и гмуркайки се до основата на айсберги.

Фактът, че след мисия „Космонавт“ учениците поискаха в писмата си от Дядо Коледа легó ракети или легó совалки, пъзели с модела на Слънчевата система, телескоп за наблюдение на Космоса, сам по себе си говори за случващото се в групите „Дизайн шампиони“.

Ето какво разказват самите ученици за мисиите от програма „Дизайн шампиони“ и какво мислят и техните родители.

Виктор Тодоров – ученик от I^B клас:

„Всички мисии ми бяха доста интересни. От тях научих много нови неща и очаквам следващите с нетърпение. От всички досега най-интересна ми беше мисията „Откривател, арктическа експедиция“. Вълнувам се всеки път каква ще бъде темата на новата мисия“.

Калоян Мирославов Михайлов, ученик от I^A клас:

„Мисиите са истинско забавление за мен и моите съученици. Когато имаме мисия, времето минава неусетно и чак не ни се тръгва от училище. Нашите учители ни помагат да разберем колко важни и отговорни са всички професии. Когато се приберем вкъщи, продължаваме да се вълнуваме и да търсим информация по темата. Така неусетно научаваме любопитни факти от целия свят. Очакваме с нетърпение следващото предизвикателство“.

Цветелина Спасова (родител на Виктор Тодоров от I^B клас):

„Моето мнение е, че мисиите са интересни, разнообразни и полезни за децата. Различни са от ежедневната им работа в училище. Учениците се вълнуват, когато предстои седмична мисия. С помощта им те се научават на работа в екип, което според мен е доста ползотворно. Също така имаха за задача да подготвят необходими материали за тях от вкъщи, което пък допринася за изграждането на отговорност. А освен че децата споделят впечатления, ние, родителите, също имаме възможност да се запознаем с мисиите чрез албумчетата в края на всяка от тях и снимките, с които учителите ни правят съпричастни с преживяното“.

Галина Йорданова (родител на Радил Цолов, I^A клас):

„Мисиите, в които участват децата от I^A клас на СУ „Бачо Киро“ – гр. Павликени, са много интересни за малчуганите. Те с огромно желание се включват и с трепет очакват всяка нова мисия. Учениците развиват въображението си, обогатяват знанията си и се учат да работят в екип“.

Ивелина Чиприянова (родител на Яна Минчева, I^B клас):

„Мисиите са изключително интересни за децата – образователни, разнообразни, креативни. Яна смята, че са полезни, че са вълнуващи и пълни с предизвикателства. Харесва ѝ това, че по време на тях откриваш и научаваш нови неща, рисуваш много, а тя обича това, и същевременно се забавляваш. Освен това чрез тях децата се учат да работят в екип, да си помагат, да споделят заедно науката и знанието, да експериментират и изразяват себе си. Усвършенстват се. Определено ще бъде много полезно за бъдещето им развитие“.

Марин Маринов (родител на Лъчезар Маринов от I^A клас):

„Мисиите определено са интересни и полезни за нашите деца. Първокласниците са изключително впечатлени от случващото се в часовете по „Дизайн шампиони“. В седмицата, в която се провежда мисия, вечер у дома се говори само и единствено за високите сгради в Ню Йорк, за Космоса и планетите от Слънчевата система, за Арктика и полярните мечки, за подводницата, която са построили, за Юпитер, който са изследвали, и за какво ли още не. Вкъщи продължаваме да строим ракети, да гледаме филм за Международната космическа станция, да четем за различни световни откриватели. Да не говорим, че синът ми вече прави опити, и то доста успешно, да

представя пред публика свои идеи. Надявам се СУ „Бачо Киро“ и догодина да е иновативно училище и учениците от начален етап да продължат да покоряват нови предизвикателства“.

FORWARD TO THE NEXT MISSION

Abstract. Nowadays, the greatest challenge that the educational system faces is the way we learn. This leads to the need for coming up with much better methods in order to develop and form and turn into habit key life skills, also known as ‘21st century skills’, (problem solving, creativity, teamwork, communication, initiative, leadership, adaptability, etc.). A successful way to accomplish this is project-based learning. The missions that are part of the ‘Design thinking’ method are an innovative way for its implementation. Therefore, this method is being used during the school year of 2020/2021 in Bacho Kiro High School, town of Pavlikeni, as part of a project under which turned the school into innovative. ‘Design thinking’ is a process which can be applied to everything that has to be produced, created or solved. This method helps younger pupils organize information and ideas in a better way, understand other people’s point of view and their problems more clearly, manage to lay down challenges accurately, think of more creative ideas and find quick ways to put them into practice. Every realized activity or ‘Design thinking’ project helps pupils understand that they can face unknown challenges as a team and find new solutions. There are seven missions for a single school year. There is one mission in a month, each in five consecutive days for 2 hours a day. Thanks to their creators from the Red Paper Plane, pupils became architects, space-men and discoverers. They await to become ecologists, travelers, meteorologists and automobile designers. All pupils, teachers and parents together have embarked on an incredible journey on the wings of the red paper plane so that the pupils from Bacho Kiro High School, town of Pavlikeni, are happy and successful in the 21st century.

Keywords: 21st century skills; project-based learning; missions; Design Thinking method; unknown challenge; new solution; practice; teamwork; success

✉ **Milena Marinova-Dimitrova**

Senior teacher in Primary School Stage
“Bacho Kiro” High School
Pavlikeni, Bulgaria
E-mail: milena730@abv.bg